

Een kommetje soep

Op weg met verhalen - 2021- extra lessen onderbouw

onderbouw

Liesbeth Winters-Jonas

Jakob en Esau zijn twee verschillende broers. Esau is het oudst. Dat vindt Jakob niet leuk. Hij bedenkt een plan.

Soms lijken tweelingen op elkaar. Soms niet. Jakob en Esau zijn verschillend. Ze zien er anders uit en houden van verschillende dingen. Esau is het oudst. Later wordt hij de baas. Jakob vindt dat niet leuk. Hij wil de oudste, en dus later de baas, worden in ruil voor een kom soep.

De leerlingen denken na over de plaats in de kinderrij. Ze bekijken foto's van broers en zussen. En bespreken daarbij vragen. Tenslotte wordt er soep gemaakt of gegeten. Wie wil daarbij een kommetje soep ruilen voor iets bijzonders?

Doelstelling

De leerlingen denken na over de plaats in de kinderrij van mensen.

De leerlingen horen het verhaal over de broers Jakob en Esau.

De leerlingen beseffen dat ruilen positieve maar ook negatieve consequenties kan hebben.

Een kommetje soep

Benodigheden

- grote pan met grote opscheplepel
- geprinte foto's als proppen papier verfrommeld (extra download bij deze les op Zinvoller onderwijs)
- gekleurde proppen papier met daarop ieder één vraag geschreven
Vragen voor de gekleurde proppen zijn:
Wie kan de oudste zijn? Wie de jongste?
Waar lijken ze op elkaar?
Waar zijn ze verschillend?
Hoe weet je dat ze bij elkaar horen?
- prop gekleurd papier met daarop een kopie van het verhaal (zie bijlage)

Tip: Zorg dat je door de kleur van de proppen papier weet of het een foto, een vraag of het verhaal is, zodat je tijdens de les de juiste prop opschept.

De eerste stap

Lied en ritueel

Zing samen het lied 'We gaan op weg'

www.zinvolleronderwijs.nl

Bij deze les past het ritueel van de klankschaal omdat de schaal de vorm heeft van een pan. En de tekst verwijst naar tijd. Iedereen is op zijn/haar tijd geboren. Pak de schaal, wacht tot de 'stilte valt'.

Tik tegen de schaal.

De stilte keert terug.

Zeg: Alles heeft zijn tijd

Alles op zijn tijd.

Het is tijd...

... om te beginnen.

Op weg

Zorg dat alle proppen papier in de soeppan liggen.

Luister even naar het verschil tussen een tik tegen de klankschaal en een tik tegen de pan. Welk geluid hoor je het langst? Wat hoor je als je over de rand van de klankschaal roert? En wat als je in de soeppan roert?

Leg dan de klankschaal weg.

Roer in de pan en vertel de leerlingen dat dit bijzondere soep is. 'Denksoep' voor broertjes en zusjes.

Check of de leerlingen het begrip broer en zus kennen. En vraag kort naar eigen broers en zussen.

Schep één prop op van een foto. Vouw de prop open en bekijk de foto.

Ga in op spontane reacties van de leerlingen. Misschien ontstaat er al een gesprek over broers en zussen. Zo niet, schep dan een prop met een vraag. Lees de vraag en leg het papier naast de foto.

Schep telkens een foto of een vraag op. Schuif de foto's en de vragen door elkaar zodat er telkens een andere vraag naast een bepaalde foto ligt. Ga in op spontane reacties of vraag af en toe door.

Schep tenslotte de prop met het verhaal op en vertel dat dit een verhaal is over twee broers. Die twee broers zaten tegelijk in de buik van hun moeder. Ze zijn een tweeling. En toen ze nog in de buik zaten, zei God tegen hun moeder: Later, als jouw twee kinderen groot zijn, krijgen ze zelf ook weer kinderen. Dan zijn het twee verschillende families. De familie van de jongste zal het sterkste zijn. Zij worden de baas over de familie van de oudste.

Kern

Lees het verhaal (zie bijlage) of lees stap 6 uit de *Samenleesbijbel junior: 52 stappen* (p. 20-21). (Zorg in dat geval dat je een kopie van dit verhaal als een prop in de pan heb liggen.)

Voer een gesprek nav de volgende vragen:

- Wat heb jij wel eens geruild?
- Soms zeggen grote mensen 'van ruilen komt hui- len'. Wat bedoelen ze daarmee?
- Kun je alles ruilen? Wat wel en wat niet?
- Wat vind jij van de ruil van Esau en Jakob? Had jij het ook zo gedaan of juist anders?
- Wanneer wil jij wel eens de jongste of juist de oudste zijn?
- Wat denk je, hoe vinden de papa en de mama van Jakob en Esau de ruil?

Verwerking

Luister en kijk naar het lied 'Moddersoep' van Hoelahoep (zie Beeld- en digitips).

Maak daarna een keuze uit de verwerkingen.

Een kommetje soep

Verwerking 1

Geef iedere leerling een emmertje om buiten moddersoep te maken.

- Wat gaat er in de soep?
- Wie wil de soep ruilen? Wat wil je er voor ontvangen? Kan dat? Mag dat?

Verwerking 2

Schep voor iedere leerling een kommetje echte soep in een kom.

- Wat bieden de leerlingen in ruil voor een kommetje soep?
- Zijn dat juiste ruilacties? Of geldt hier ook 'van ruilen komt huilen'?

Suggesties voor een bijzondere ruilactie zijn:

- zingen van een lied
- geven van een kushandje
- een stukje appel
- hulpje van de dag

De laatste stap

Tik tegen de lege soeppan.

Tik tegen de klankschaal en zeg:

De soep is op. Het verhaal is verteld.

Het is tijd voor iets anders.

Tik nogmaals tegen de klankschaal en wacht tot de stilte valt.

Herhaling

In een volgende les kun je een deel van deze les herhalen.

Begin de les opnieuw met het roeren in de pan. Zorg dat nu alleen de foto van het babytje met de oudere broer en zus als een prop in de pan zit. Probeer al roerende het verhaal over Esau en Jakob terug te halen.

Haal dan de prop uit de pan en bekijk de foto.

Voer samen een gesprek over de oudste en de jongste zijn.

- Zijn er voordelen of nadelen?
- Wanneer zijn broers of zussen leuk? Wanneer wel eens vervelend?
- Kun je ruilen van plaats?
- En hoe zit het wanneer je geen broers of zussen hebt? Ben je dan jongste en oudste tegelijk?

Stel dan de vraag: Hoe zou het gaan met Esau en Jakob? Zij ruilden immers van plaats.

Vertel dat ze ruzie kregen omdat Jakob deed alsof hij de oudste was. De ruzie werd zo erg dat Jakob zelfs weg is gegaan. Vertel het verhaal van de droom bij Bethel of lees het verhaal van stap 7 uit de *Samenleesbijbel junior: 52 stappen* (Jakob krijgt een droom, p. 22-23).

Laat de leerlingen tekenen over broers en/of zussen.

Liedsuggesties

Moddersoep

Een vrolijk liedje uit het Schooltv programma Hoela-Hoep.

<https://schooltv.nl/video/moddersoep-liedje-uit-hoela-hoep/>

Slim gedaan

(zie bijlage)

Jakob wil de oudste worden.

Hoe pakt hij dat aan?

Ruilen voor een beker soep?

Slim gedaan? Slim gedaan!

Prentenboeken

Broer & Zus - Zus & Broer

Rocio Bonilla

De Vier Windstreken, Rijswijk (2018)

Broers zijn súpervervelend. En zussen zijn mega irritant. Ze zijn saai, zeurderig en je wordt zo moe van ze... Hoewel, soms maken ze je ook aan het lachen, helpen ze je en zijn ze heel moedig. En mis je ze als ze weg zijn. Zijn broers en zussen dan misschien, héél misschien, toch wel oké? Dit boek is van twee kanten te lezen: aan de ene kant ervaar je het verhaal vanuit het broertje en aan de andere kant vanuit de zus!

Een kommetje soep

Beeld- en digitips

Een kus van je zus

Een vrolijk liedje uit het het Schooltv programma Zandkasteel over een grote zus en kleine broer.

<https://schooltv.nl/video/een-kus-van-je-zus-een-liedje-uit-het-zandkasteel/>

Vraag aan de leerlingen:

- Hoe voel jij je? Als een grote zus of kleine broer?
- Kun je, je soms ook alle twee voelen?

Kunst

Broer en zus

Ad Verstijnen
zeefdruk

<http://kunst.hag.nl/gallery/collectie/broer-en-zus>

Bekijk het schilderij. Dit zijn broer en zus.

- Zie jij wie de oudste is?
- Weet jij wie de zus is?
- Als deze broer en zus nog een babybroertje krijgen, hoe ziet die er uit? Schilder het babybroertje.

Extra

Linzensoep

Jakob maakte linzensoep. Bekijk samen linzen.

Bekijk ook eventueel een foto van een linzenplant (Google-afbeeldingen).

Linzen zijn platte zadjes van een linzenplant. Vraag wie wel eens linzen heeft gegeten.

Wil je echte linzensoep maken?

Dan is hier een recept:

www.ah.nl/allerhande/recept/R-R66130/snelle-linzensoep

Deze les sluit ook aan bij de kerndoelen van het
Protestants vormingsonderwijs:
domein A 3 en B 1.

Een kommetje soep

Bijlage

Genesis 25: 19-34

Esau en Jakob zijn tweelingbroers. Ze hebben dezelfde papa en mama. Ze zijn op dezelfde dag geboren. Ieder op z'n eigen tijd. Eerst Esau en een minuutje later Jakob. Soms lijken tweelingbroers op elkaar. Soms zijn ze verschillend.

Esau en Jakob zijn verschillend.

Esau heeft rode haren. Hij heeft veel haartjes op zijn armen en benen.

Jakob heeft bruine haren. Zijn armen en benen zijn glad.

Esau is het liefst buiten. Met zijn vader gaat hij op jacht. Met zijn boog schiet hij pijlen. Zo vangt hij een haas of een hert.

Jakob is liever binnen. Met zijn moeder maakt hij eten. Als Esau een haas schiet, geeft hij de haas aan Jakob. Jakob maakt er heerlijk vlees van. Samen eten ze de haas op.

Vader houdt veel van Esau. Hij zegt: 'Later, als ik er niet meer ben, dan wordt Esau de baas van de familie. Want hij is de oudste. Zo gaat dat bij ons. De oudste wordt de baas.'

'Dat is niet leuk', denkt Jakob. 'Ik wil later de baas zijn. Dat kan best. Esau is maar een minuutje ouder.'

Vandaag maakt Jakob soep. Linzensoep. Dat ruikt heerlijk.

Esau komt thuis. Hij heeft honger. Hij ruikt de soep. 'Mag ik een beetje van die soep?', vraagt hij.

Jakob lacht. Hij roert in de pan. Er komt een plan in zijn hoofd. Hij schept soep in een kom. 'Ruilen?', zegt hij tegen Esau. 'Jij krijgt soep. Maar dan beloof jij dat ik de oudste ben.'

Esau wrijft over zijn buik. Hij heeft honger. Hij wil soep. Hij denkt er niet aan dat hij later, wel of niet, de baas zal zijn. 'Oké' zegt Esau. Hij pakt de kom soep en neemt een paar hapjes van de soep. Dat smaakt lekker.

Jakob lacht. Nu is hij de oudste. 'Later word ik de baas', denkt Jakob. 'Eerlijk geruild. Voor een kom soep.'

Een kommetje soep

Bijlage

Slim gedaan

tekst: Gerard van Midden

muziek: Gerard van Amstel

uit het muziekarchief van Trefwoord

© Kwintessens, www.kwintessens.nl en www.trefwoord.nl

Ja - kob wil de oud - ste wor - den. Hoe pakt hij dat aan?
 La - ban laat zijn doch - ters trou - wen. Hoe pakt hij dat aan?
 Ja - kob wil graag weer naar huis toe. Hoe pakt hij dat aan?

Rui - len voor een be - ker soep! Slim ge - daan?
 Hij geeft Le - a. Ra - chel niet! Slim ge - daan?
 Stie - kem gaat hij er van - door. Slim ge - daan?

Ja - kob wil de ze - gen heb - ben. Hoe pakt hij dat aan?
 La - ban zegt: 'Je krijgt ook Ra - chel'. Hoe pakt hij dit aan?
 Ja - kob wil zijn broer ont - moe - ten. Hoe pakt hij dat aan?

Hij ver - kleedt zich als zijn broer. Slim ge - daan?
 'Werk nog ze - ven jaar voor mij!' Slim ge - daan?
 'Zul - len we weer vrien - den zijn?' Slim ge - daan?

Slim ge - daan!

Zing alleen het eerste couplet. De tekst van het tweede deel van dit couplet sluit niet aan bij deze les (zegen, verkleeden). De eerst regels kunnen twee keer gezongen worden:

Jakob wil de oudste worden. Hoe pakt hij dat aan?
 Ruilen voor een beker soep! Slim gedaan?
 Jakob wil de oudste worden. Hoe pakt hij dat aan?
 Ruilen voor een beker soep! Slim gedaan? Slim gedaan!